

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, în cauza penală, în privința lui

Lozovan Nicolai XXXXX, născut XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 26.11.2019 până la 09.06.2020;

Instanța de apel de la 02.09.2020 până la 17.11.2020;

Instanța de recurs de la 04.02.2020 până la 26.05.2021.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 09 iunie 2020, a fost recunoscut vinovat Lozovan Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la inculpatul Lozovan Nicolai în bugetul de stat cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în cuantum de 4 200 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Lozovan Nicolai la 30 mai 2018, ora 11 și 30 min., în scopul săvârșirii unui atac în scopul sustragerii mijloacelor bănești, a urmărit-o pe cet. Bîrsa Alina care se deplasa spre domiciliul său situat pe adresa XXXXX. Ulterior, după ce Bîrsa Alina a intrat în apartamentul său nr. XXXXX pe adresa menționată, Lozovan Nicolai a pătruns în acest apartament, unde amenințând-le cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lui Bîrsa Ala și Bîrsa Arina, constând în aplicarea armei albe în formă de cuțit, a cerut transmiterea mijloacelor bănești, însă din cauza că victimele au reușit să părăsească locul comiterii infracțiunii, acesta a plecat într-o direcție necunoscută.

Astfel, instanța de fond a stabilit că prin acțiunile sale intenționate Lozovan Nicolai a comis infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. d), e) Cod penal, individualizată prin „*tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul*

sustragerii bunurilor altei persoane, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei agresate, săvârșit prin pătrundere în locuință cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă."

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele acestuia, prin care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei sentințe prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea apelului au declarat că sentința de condamnare a inculpatului este bazată doar pe presupuneri, în susținerea acestui argument au indicat că în ședința de judecată apărarea a prezentat probe care confirmă faptul că la 30 mai 2018, inculpatul timp de 7 ore s-a aflat la studii organizate de Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă cu Școala Profesională nr.7, confirmat prin: răspunsul la interpelarea Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă nr.122 din 16.03.2020, răspunsul la intrepelarea Agenției naționale pentru ocuparea forței de muncă nr.120 și tabel de frecventare a lecțiilor în luna mai 2018 Școala Profesională nr.7.

De asemenea, apărarea a menționat că în cadrul efectuării urmăririi penale au fost admise mai multe încălcări, ca rezultat au fost depuse cereri de declararea nulității a următoarelor actelor procedurale: ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125); procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157); procesul-verbal cu privire la perchiziție din 15.11.2019 (f.d. 158); ordonanța privind aducerea la cunoștințe a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159); procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale (f.d. 167).

Totodată, au specificat că instanța de fond a pus la baza sentinței declarațiile martorilor Oleinic Valeriu, Slopețchi Victor, Oprea Ion care sunt contradictorii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a subliniat că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale, vinovăția acestuia, de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. d) și e) Cod penal, se dovedește prin probele administrate legal în cadrul cercetării judecătorești.

Astfel, examinând probatorul administrat instanța de apel a constatat ca fiind dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Lozovan Nicolai și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Bîrsa Ala; declarațiile părții vătămate Bîrsa Arina; declarațiile martorului Oprea Ion; declarațiile

martorului Slopețchi Victor; declarațiile martorului Oleinic Valeriu; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 30 mai 2018 (Volumul I, f. d. 12-15); procesul-verbal de examinare din 19 iulie 2018, prin care a fost supusă examinării o pereche de ochelari de soare de culoare neagră, depistate și ridicate în cadrul cercetării la fața locului, care au dimensiunile 150x51 mm și diametrul steclelor 50 mm (Volumul I, f.d. 16); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni părții vătămate Bîrsa Ala i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultima a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 2, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai XXXXX (Volumul I, f.d. 108-109); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 04 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni părții vătămate minore Bîrsa Arina i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultima a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 6, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai XXXXX (Volumul I, f. d. 110 - 111); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 12 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni martorului Slopețchi Victor i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultimul a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 6, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai (Volumul I, f.d. 112 - 113); procesul-verbal de prezentare spre recunoaștere a persoanei după fotografie din 22 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni martorului Oleinic Valeriu i-au fost prezentate spre recunoaștere fotografiile a 6 persoane, dintre care ultimul a recunoscut persoana de pe fotografia sub numărul 2, care s-a stabilit a fi Lozovan Nicolai XXXXX (Volumul I, f. d. 114 - 115); procesul-verbal de ridicare din 19 iunie 2018, în cadrul cărei acțiuni de la șeful SED, Verginia Malîi, a fost ridicată fișa dactiloscopică a lui Lozovan Nicolai XXXXX; raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2497 din 08 iunie 2018. În cadrul examinărilor, de către expert au fost concluzionate următoarele: 1) pe ochelarii de soare ridicați în cadrul cercetării la fața locului s-au depistat o urmă digitală valabilă pentru identificarea persoanei; 2) p o peliculă „scotch” s-a depistat o urmă digitală valabilă pentru identificarea persoanei (Volumul I, f.d. 25-38); raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-2886 din 28 iunie 2018. În cadrul examinărilor, în urma analizei comparative a urmelor papilare, de către expert au fost concluzionat faptul că urma relevată pe suprafața ochelarilor ridicați în urma cercetării la fața locului aparține lui Lozovan Nicolai XXXXX (Volumul I, f. d. 61-67).

La demersul apărării în calitate de martor a fost audiată: Donica Diana care a declarat, că este soția lui Lozovan Nicolai, iar părțile vătămate nu le cunoaște. La data de 30 mai 2018, era cu soțul la vilă, ea a mers cu copiii la grădiniță și el a rămas la vilă. Seara la fel s-a întors cu copiii la vilă.

La fel, partea apărării a prezentat în calitate de mijloace de probă sub formă de înscrisuri următoarele acte: contractul încheiat între Lozovan Oleg la data de 01 martie 2018 și Agenția pentru ocuparea forței de muncă (Volumul III, f. d. 69); răspunsul Inspectoratului General de Poliție, Direcția Protecția martorilor adresat lui Lozovan Nicolae, precum că față de acesta sunt aplicate măsuri de securitate (Volumul III, f.d. 7); scrisoarea Procuraturii Generale din 31 mai 2012, prin care sunt remise pentru executare ordonanțele de aplicare a măsurilor de protecție față de Lozovan Nicolai și Donica Diana (Volumul III, f. d. 71); extras din fișa medicală de ambulatorie tabel de a lui Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 72); răspunsul Direcției generale ocuparea forței de muncă că nu dispune de informații dacă Lozovan Nicolai a asistat la orele desfășurate la Școala profesională nr. 7 (Volumul III, f.d. 76); tabel de frecvență a lecțiilor în luna mai 2018 pentru pregătirea profesiei prin cursuri electrogazosudor a inculpatului Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 77); răspunsul Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția Generală a ocuparea forței de muncă mun. Chișinău prin care se informează că Lozovan Nicolai la data de 26 martie 2018 a fost înmatriculat la cursuri de formare profesională și anume la Școala Profesională nr. 7, profesia de electrogazosudor cu durata cursului de 5 luni, pe care le-a frecventat pînă la 31 mai 2018, după care a fost exmatriculat din motivul ne frecventării (Volumul III, f. d. 78); transferuri bănești pe numele Lozovan Nicolai (Volumul III, f.d. 79-96).

În continuare, instanța de apel a conchis că și-a găsit confirmare în speța dată obiectul juridic al infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, datorită relatării părților vătămate care au descris circumstanțele în care a fost atacată nemijlocit de către inculpatul Lozovan Nicolai, or, au indicat anume la inculpat ca la persoana care la 30.05.2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate cu scopul de a comite un act tâlhăresc și anume cu revendicarea banilor de la părțile vătămate. Declarațiile părților vătămate în acest sens nu sunt solitare, fiind consolidate și prin declarațiile martorilor Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu.

Mai mult, instanța de apel ținând cont de cumulul de probe și circumstanțele săvârșirii infracțiunii, a stabilit că inculpatul a fost comis un atac tâlhăresc în scopul sustragerii bunurilor părților vătămate, deoarece a inspirat victimelor temerea că vor fi supuse unei violențe periculoase pentru viața și sănătatea lor personală, fiind prezente condiții obiective, propice înlăptuirii acestei amenințări, și anume, prin faptul, că inculpatul Lozovan Nicolai intrând în apartamentul victimelor și având asupra sa un cuțit, a solicitat de la părțile vătămate transmiterea mijloacelor bănești.

Astfel, atacul a fost declanșat prin amenințare care a fost reală la acel moment pentru victime și necătând că inculpatul nu și-a dus intențiile pînă la capăt din circumstanțe care nu au depins de voința acestuia, atacul a fost consumat.

De asemenea, martorii audiați, vecinii părților vătămate Oprea Ion, Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu au declarat că fiind în apartamentele sale au auzite strigăte de ajutor și când au reușit să se elibereze din apartament erau speriate alergând după ajutor la vecini. Inculpatul Lozovan Nicolai în timpul atacului a demonstrat cuțitul, acționând cu intenție directă, folosindu-l în scopul realizării intențiilor criminale, prin acest fapt indirect, amenințând părțile vătămate cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei.

Mai mult, în sensul dispozițiilor art. 188 Cod penal, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe în scopul sustragerii bunurilor.

Faptul că inculpatul avea asupra sa cuțitul sau obiect similar cuțitului cu lamă, se confirmă prin declarațiile părților vătămate, or, partea vătămată Bîrsa Arina în momentul în care a dorit să-și apere fiica Bîrsa Arina, a apucat cuțitul și s-a tăiat de lama acestuia. Despre posesia obiectului periculos cu lamă de către inculpat la momentul incidentului, confirmă și martorului Slopețchi Victor, care a menționat că în momentul în care a încercat să rețină inculpatul, ținând ușa apartamentului, ca să nu fugă de la fața locului, împreună cu vecinul Oleinic Valeriu a fost tăiat cu cuțitul. Martorul Slopețchi Victor a descris, că cuțitul era de dimensiuni mici aproximativ 10-12 cm, puțin înclinat. Tot martorul menționat, în ședința de judecată a indicat că atunci când inculpatul se afla în apartamentul vecinilor, în mâna dreaptă ținea brichetă, iar în cea stângă cuțitul. Declarațiile martorului nu sunt unice în acest sens, aceleași semnalmamente ale cuțitului au fost descrise și de către partea vătămată Bîrsa Alina, martorul Oleinic Valeriu. Mai mult, martorului Slopețchi Victor la fel i-a fost aplicată o plagă cu lama acelui obiect și avut necesitate de îngrijiri medicale, fiind transportat la salvare unde rana i-a fost cusută și prelucrată. La fel, și pe martorul Oleinic Valeriu inculpatul la fel l-a atins, în momentul în care s-a sustras de la locul faptei.

Or, la caz, părțile vătămate Bîrsa Ala, Bîrsa Arina, martorii Slopețchii Victor, Oleinic Valeriu fără pic de ezitare au indicat direct la inculpatul Lozovan Nicolai, ca la persoana care la data de 30 mai 2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate asupra cărora a comis un act de tâlhărie. Mai mult, martorii Slopețchii Victor, Oleinic Valeriu abia în ședința de judecată l-au văzut pe inculpat, de la doi ani de la comiterea infracțiunii și fără echivoc a indicat la acesta drept persoana care a atacat părțile vătămate și de pe urmă căruia au avut de suferit și ei, menționând că la acel moment inculpatul nu era chel, avea păr pe cap. În ședința de judecată nu au fost confirmate careva circumstanțe, ce ar demonstra că atât părțile vătămate, cât și martorii menționați intenționat îl discreditează pe inculpat, or, până la acea

întâmplare aceștia nu s-au cunoscut și careva relații ostile între ei nu au existat. La fel, în instanța de judecată inculpatul Lozovan Nicolai a încercat a pretexta, că acest fapt este o răzbunare a colaboratorilor de poliție, făcând referire la un angajat MAI pe nume Țurcan Vladimir cu care era în conflict, din cauza că acesta nu își executa atribuțiile corespunzător în vederea asigurării protecției lui și familiei, ei fiind incluși în programul de protecție a martorilor din partea statului. Or, pretinsele divergențe apărură-se conform informației prezentate încă din luna aprilie 2018, iar inculpatul a părăsit țara imediat după incidentul din 30 mai 2018, ceea ce nu poate fi reținută ca o simplă coincidență.

Referitor la alegația inculpatului, precum că după vizita colaboratorului de poliție Vladimir Țurcan în luna aprilie 2018 de la el din apartament au dispărut ochelarii, insinuând că aceștia au fost aduși la fața locului, instanța de apel a respins declarațiile ca fiind declarative. Or, atât părțile vătămate, cât și martorii au confirmat prezența ochelarilor la inculpat, iar în momentul în care martorul Oprea Ion i-a făcut piedică pentru al dezorienta, aceștia au căzut și au rămas la fața locului. Ochelarii de soare au fost recunoscuți în această cauză penală drept corp delict și în ședința de judecată inculpatul a recunoscut că-i aparțin, dar a negat că puteau fi la fața locului. Rațiunea inculpatului, precum că acel colaborator de poliție intenționat a luat ochelarii din apartamentul inculpatului, pentru ai folosi cu ocazie împotriva inculpatului pentru a se răzbuna, este una imaginară și imposibil de a fi realizată, când mijloacele de probă directe, confirmă că acei ochelari de soare în ziua de 30 mai 2018, erau la inculpat și au căzut în momentul sustragerii de la locul faptei.

La fel, instanța de apel a susținut poziția primei instanțe care a respins ca fiind neîntemeiat argumentul inculpatului referitor la declarațiile părților vătămate precum că persoana care a pătruns în apartamentul acestora s-a adresat în limba română. Or, partea vătămată Bîrsa Arina în ședința instanței de fond a declarat, că inculpatul vorbea în limba română cu accent. Iar, afirmația inculpatului în acest aspect nu denotă că el nu cunoaște și nu vorbește limba română. Necătând că în ședința instanței de fond inculpatul a fost asistat de către interpret, instanța de judecată corect și-a format convingerea, că inculpatul cunoaște limba română. Mai mult, martorul Oleinic Valeriu în ședința de judecată a confirmat că a vorbit cu inculpatul în limba rusă.

În acest context, instanța de apel a subliniat că în acțiunile inculpatului Lozovan Nicolai este prezentă acțiunea principală prevăzută la infracțiune de tâlhărie, manifestată prin sustragerea bunurilor părților vătămate Bîrsa Ala și Bîrsa Arina, or, inculpatul a acționat cu amenințare de violență asupra părților vătămate, percepută de ultimele ca fiind reală.

În continuare, instanța de apel a reiterat că latura subiectivă a infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal se caracterizează în primul rând, prin vinovăția sub formă directă, totodată la calificarea infracțiunii, este obligatoriu stabilirea scopului special, de sustragere, cel prin care se exprimă scopul de cupiditate - fapt confirmat prin declarațiile părților vătămate audiate în instanța de judecată, mijloacele de probă administrate în faza de urmărire penală. Astfel, s-a stabilit cert că inculpatul a pătruns în apartamentul părților vătămate, atacându-le în scop sustragerii mijloacelor bănești. Așadar, componenta infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal, este formală și se consumă din momentul atacului cu scopul sustragerii bunurilor ce aparțin altei persoane, indiferent de cum au evaluat circumstanțele posterior.

În acest sens, instanța de apel a menționat că în speță, este dovedită integral prezența în acțiunile inculpatului a laturii subiective, or, acesta a pătruns în apartamentul părților vătămate pentru a sustrage mijloace bănești, amenințându-le cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea lui Bîrsa Ala și Bîrsa Arina, constând în aplicarea armei albe în formă de cuțit, or, martorul Slopețchi Victor a declarat că, în momentul în care a încercat să rețină inculpatul, ținând ușa apartamentului, ca să nu fugă de la fața locului, împreună cu vecinul Oleinic Valeriu și s-a primit o îmbrânceană, a fost tăiat cu cuțitul. Martorul Slopețchi Victor a descris, că cuțitul era de dimensiuni mici aproximativ 10- 12 cm, puțin înclinat. Tot martorul menționat în ședința instanței de fond a menționat, că în atunci când inculpatul se afla în apartamentul vecinilor, în mîna dreaptă ținea brichetă, iar în cea stîngă cuțitul. Declarațiile martorului nu sunt unice în acest sens, aceleași semnalmamente ale cuțitului au fost descrise și de către partea vătămată Bîrsa Alina, martorul Oleinic Valeriu. Mai mult, martorului Slopețchi Victor la fel i-a fost aplicată o plagă cu lama aceluși obiect și avut necesitate de îngrijiri medicale, fiind transportat la salvare unde rana i-a fost cusută și prelucrată. La fel, și pe martorul Oleinic Valeriu inculpatul la fel l-a atins, în momentul în care s-a sustras de la locul faptei..

Subiectul faptei infracționale analizate este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 14 ani, astfel, că în speță, inculpatul Lozovan Nicolai cade sub incidența acestei noțiuni.

Totodată, instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea inculpatului privind achitarea sa, pe motiv că fapta incriminată nu a fost comisă de dânsul, or, afirmațiile date sunt declarative, de vreme ce, probele studiate în cadrul cercetării judecătorești confirmă integral că anume inculpatul a comis infracțiunea de tâlhărie.

La fel, nu constituie temei de achitare a inculpatului, faptul pretins precum că inculpatul în acea zi este exclus că s-ar fi aflat în apartamentul părților vătămate, deoarece în acea zi s-ar fi aflat la instruire la Școala profesională nr. 7, de la care nu

putea să fie absent, fiind la evidența Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă, Or, instanța de apel a menționat că poate fi reținută drept probă pertinentă, tabelul prezentat de către inculpat, de frecventare a lecțiilor în luna mai 2018 pentru pregătirea profesiei prin cursuri electrogazosudor și din care rezultă, că la data de 30 mai 2018 acesta a fost prezent la orele de instruire, deoarece acesta putea să se înregistreze, iar ulterior să plece, cu atât mai mult că incidentul s-a întâmplat, în intervalul de timp în care era pauza de masă la școala profesională.

Un alt aspect în defavoarea versiunii inculpatului, denotă că conform acestui tabel de frecventare a orelor, acesta a fost prezent la orele de instruire și în data de 31 mai 2018, fapt despre care inculpatul a evitat să spună, menționând doar, că a plecat la mănăstire, de la care s-a întors la data de 03 iunie 2018 și a imediat a plecat din țară, având temere pentru viața sa.

Astfel, instanța de apel a subliniat că mențiunile din tabelul de evidență a frecventării orelor de instruire în școala profesională, nu confirmă și prezența fizică a inculpatului în incinta școlii profesionale.

Mai mult, faptul că anume Lozovan Nicolai a comis fapta se confirmă atât prin declarațiile martorilor Slopețchi Victor, Oleinic Valeriu, care au indicat direct la inculpatul Lozovan Nicolai că a fost persoana care la data 30.05.2018 a pătruns în apartamentul părților vătămate asupra cărora a comis un act de tâlhărie, cât și prin raportul de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-2886, prin care se confirmă integral că anume inculpatul a fost prezent la locul comiterii faptei infracționale.

Este neîntemeiată afirmația avocatului precum că actele procedurale, ordonanța privind aducerea la cunoștințe a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125), procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157), procesul-verbal cu privire la perchiziție din 15.11.2019 (f.d. 158), ordonanța privind aducerea la cunoștințe a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159), procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale, trebuie să fie declarate nule, or, actele enumerate nu au fost contestate la etapa urmăririi penale în ordinea art. 313 Cod procedură penală.

Totodată, instanța de apel a conchis că urmele papilare depistate la fața locului, care s-au dovedit a fi ale inculpatului Lozovan Nicolai, conform raportului de expertiză judiciară din 28.06.2018 (f.d. 61-63, Vol. I), au fost ridicate urmare a petrecerii acțiunii procesuale de cercetare la fața locului din 30.05.2018 (f.d. 12-15, Vol. I), care au fost puse la dispoziția experților criminaliști în forma și suportul în care au fost ridicate, într-un plic sigilat, care la deschiderea plicului corespundeau cu numărul respectiv și ordinea indicată în ordonanța de dispunere a expertizei, astfel care nu trezește vreun dubiu întru falsificarea acestora.

Referitor la stabilirea pedepsei penale inculpatului, instanța de apel a reținut că sancțiunea art. 188 alin. (2) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de închisoare

de la 8 la 10 ani. În contextul art. 76, 77 Cod penal în calitate de circumstanță atenuantă sau agravantă în privința lui Lozovan Nicolai, instanța de judecată nu a identificat.

Așadar, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului Lozovan Nicolai, a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art. 16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului care nu este integrat în societate și angajat în câmpul muncii, nu este la primul conflict cu legea penal. La fel, și modul în care inculpatul a comis infracțiunea, comițând un atac tâlhăresc asupra mamei și fiicei, ultima la momentul comiterii infracțiunii era minoră. Acest caz a avut un impact emoțional major asupra părților vătămate, una din ele fiind minoră, iar mama a trăit o teamă atât pentru viața ei, cât și a copilului său.

De asemenea, instanța de apel a subliniat că infracțiunea a fost comisă în anul 2018, inculpatul imediat după comiterea faptei a părăsit teritoriul Republicii Moldova, astfel din acest motiv nu a fost deferit justiției, fiind anunțat în căutare. Sustragerea inculpatului de la organul de urmărire penală îl caracterizează din punct de vedere defavorabil, iar acțiunile acestuia au avut scop de a evita răspunderea pentru fapta comisă.

În concluzie, instanța de apel a indicat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a conchis că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpaului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalitatea inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Lozovan Nicolai prin care solicită casarea deciziei contestate cu pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

La fel ca și în cererea de apel inculpatul susține că nu este vinovat în comiterea infracțiunii imputate, aducând probe care confirmă faptul că ultimul nu putea să fie prezent la fața locului unde s-a produs atacul tâlhăresc din motiv că la acea oră se afla la lecții.

5.1. Împotriva decizie declară recurs ordinar avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 8) Cod de procedură penală

solicită casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, avocatul indică că atât instanța de apel, cât și instanța de fond la judecarea cauzei au încălcat principiul prezumției nevinovăției, punând la baza hotărârilor de condamnare a inculpatului declarații contradictorii ale martorilor.

De asemenea, apărătorul menționează că instanța de apel urma să ia în calcul probele aduse de către apărare care confirmă clar faptul că inculpatul nu se putea afla la locul infracțiunii, deoarece la acel moment se afla la lecții.

Totodată, recurentul susține că urmau a fi declarate nule următoarele acte: ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 04.06.2018 (f.d.125); procesul-verbal cu privire la reținere din 15.11.2019 (f.d.157); procesul-verbal cu privire la perchiziție din 15.11.2019 (f.d. 158); ordonanța privind aducerea la cunoștință a învinuirii din 15.11.2019 (f.d.159); procesul-verbal cu privire la finisarea urmăririi penale (f.d. 167), din motiv că în cadrul efectuării urmăririi penale au fost admise mai multe încălcări.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate și ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursurilor, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, doar în cauzele stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat de către inculpatul Lozovan Nicolai și recursul declarat de către avocatul Croitor Alexei, împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 alin. (2) Cod de procedură penală, inculpatul este în drept să declare recurs ordinar în numele său atât în latura penală, cât și în cea civilă.

Termenul de declarare a recursului ordinar împotriva hotărârilor instanței de apel, potrivit prevederilor art. 422 Cod de procedură penală, este de 30 zile de la data pronunțării deciziei.

Conform art. 230 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Potrivit materialelor cauzei, dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 17 noiembrie 2020, în prezența avocatului Croitor Alexei și inclusiv a inculpatului Lozovan Nicolai care a fost asigurată prin teleconferință, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 17 noiembrie 2020, aceștia fiind înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate (f.d. 226-229, vol. III).

La data pronunțării deciziei motivate, și anume, la 17 decembrie 2020, atât inculpatul, cât și apărătorul acestuia nemotivat nu s-a prezentat în ședința de judecată, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată din 17 decembrie 2020 (f.d. 230, vol. III).

În recipisa anexată la materialele cauzei se confirmă faptul că la aceeași dată copia deciziei motivate a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, a fost expediată tuturor părților interesate, inclusiv în Penitenciarul nr. 13, unde se deținea inculpatul (f.d.256, vol. III).

Astfel, inculpatul declară recurs împotriva deciziei instanței de apel la 25 ianuarie 2021 (f.d. 23, vol. IV), iar avocatul acestuia Croitor Alexei la 28 ianuarie 2021, în acest sens reieșind din prevederile art. 422 Cod de procedură penală, Colegiul penal constată că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar s-a epuizat.

Așadar, termenul de atac cu recurs ordinar a deciziei instanței de apel, nu a fost respectat de către recurenți, recursurile fiind declarate peste termenul de 30 zile, or, termenul pentru declarare a recursului ordinar în respectiva cauză penală s-a epuizat la 18 ianuarie 2021.

Mai mult, recurenții nu aduc careva argumente întemeiate în justificarea motivelor declarării recursurilor ordinare peste termenul prevăzut de legiuitor.

Totodată, Colegiul penal reține, că termenul de declarare al recursului ordinar este absolut și are un caracter imperativ, iar depășirea lui atrage la decăderea din dreptul de a exercita această cale de atac.

De asemenea, Colegiul penal ține să sublinieze în această situație jurisprudența Curții de la Strasbourg, cauza Vieru v. Republica Moldova, nr. 25763/10 din 18.06.2019, prin care a reiterat că, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului „*res judicata*”, care indică caracterul irevocabil al hotărârilor judecătorești.

În astfel de circumstanțe, raportând speța dată la prevederile art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că, termenul de 30 zile pentru depunerea recursului ordinar, este depășit, prin urmare, recursurile ordinare sunt inadmisibile, ca fiind declarate peste termen.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către inculpatul Lozovan Nicolai și avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Lozovan Nicolai XXXXX*, ca fiind declarate peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **30 iunie 2021**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan